

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: MEDYCYNA/OPIEKA PALIATYWNA W STOMATOLOGII – ASPEKTY PSYCHOLOGICZNO-SOCJOLOGICZNE	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obieralny
Wydział PUM	Wydział Medycyny i Stomatologii
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Specjalność	-
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Forma studiów	stacjonarne/niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok III, semestr VI
Liczba przypisanych punktów ECTS	2
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Seminaria (25)
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się *	☒ zaliczenie na ocenę: ☐ opisowe ☐ testowe ☐ praktyczne ☒ ustne ☐ zaliczenie bez oceny ☐ egzamin końcowy: ☐ opisowy ☐ testowy ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	dr hab. n. med. Aleksandra Kładna
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr hab. n. med. Aleksandra Kładna
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Historii Medycyny i Etyki Lekarskiej, zhmel@pum.edu.pl, tel. 091 48 008 21
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-lekarsko-biotechnologiczny/zaklad-historii-medycyny-i-etyki-lekarskiej
Język prowadzenia zajęć	polski

* zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		<p>Celem fakultetu Medycyna/opieka paliatywna w stomatologii – aspekty psychologiczno-społeczne jest:</p> <p>1) Przygotowanie studenta do rozpoznania i poradzenia sobie z psychologicznymi i społeczno-socjologicznymi problemami dotyczącym zaawansowanego stanu choroby</p> <p>2) Zapoznanie ze sposobami wykorzystywania mocnych stron członków rodziny do budowania planu radzenia sobie z chorobą bliskiej osoby.</p> <p>3) Przekazanie studentowi wiedzy oraz umiejętności praktycznych potrzebnych w kontakcie z pacjentami z rozpoznaniem choroby nowotworowej (i innych chorób terminalnych) i ich rodzinami.</p> <p>4) Zapoznanie z praktykami wykorzystania komunikacji do lepszego zaadaptowania się do sytuacji choroby i leczenia u pacjenta</p> <p>5) Zapoznane z możliwościami wykorzystania nadziei w leczeniu, zdrowieniu i utrzymywaniu zdrowia.</p>
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	<i>Brak</i>
	Umiejętności	<i>Brak</i>
	Kompetencji społecznych	Szacunek, odpowiedzialność za podjęte zadania, umiejętność pracy w grupie

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
Ip. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku)	Sposób weryfikacji efektów uczenia się*
W01	zna i rozumie aktualne poglądy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	D.W1	O, PS, SP
W02	zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe; a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	D.W3	O, PS, SP
W03	zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem i pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	D.W4	O, PS, SP
W04	zna i rozumie funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz społeczną rolę lekarza	D.W5	O, PS, SP
W05	zna i rozumie podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i chorobie	D.W6	O, PS, SP
W06	zna i rozumie problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodziny	D.W8	O, PS, SP
W07	zna i rozumie mechanizmy radzenia sobie ze stresem i jego rolę w etiopatogenezie i przebiegu chorób	D.W9	O, PS, SP

W08	zna i rozumie zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	D.W11	O, PS, SP
W09	zna zasady funkcjonowania zespołu terapeutycznego	D.W13	O, PS, SP
U01	potrafi uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych,	D.U1	O, PS, SP
U02	potrafi budować atmosferę zaufania podczas procesu diagnostycznego i leczenia	D.U4	O, PS, SP
U03	potrafi podejmować działania zmierzające do poprawy jakości życia pacjenta i zapobiegania pogorszeniu się jej w przyszłości	D.U5	O, PS, SP
U04	potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażenia empatii	D.U6	O, PS, SP
U05	potrafi pracować w zespole wielospecjalistycznym, w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	D.U10	O, PS, SP
U06	potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych	D.U11	O, PS, SP
U07	potrafi przestrzegać praw pacjenta	D.U12	O, PS, SP
U08	wykorzystywać i przetwarzać informacje, stosując narzędzia informatyczne i korzystając z nowoczesnych źródeł wiedzy medycznej	D.U13	O, PS, SP
U09	potrafi krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, i wyciągać wnioski	D.U16	K USTNE

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć						
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy
W01	K_D.W01		X					
W02	K_D.W03		X					
W03	K_D.W04		X					
W04	K_D.W05		X					
W05	K_D.W06		X					
W06	K_D.W08		X					
W07	K_D.W09		X					
W08	K_D.W11		X					
W09	K_D.W13		X					
U01	K_D.U01		X					
U02	K_D.U04		X					
U03	K_D.U05		X					
U04	K_D.U06		X					
U05	K_D.U10		X					
U06	K_D.U11		X					
U07	K_D.U12		X					
U08	K_D.U13		X					
U09	K_D.U16		X					

K01	K_K01		X				
K02	K_K02		X				
K03	K_K03		X				
K04	K_K04		X				
K05	K_K05		X				
K06	K_K08		X				
K07	K_K09		X				

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH			
lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr letni			
Seminaria			
TK01	Filozofia postępowania w opiece paliatywnej.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK02	Leczenie paliatywne w stomatologii.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK03	Psychospołeczne aspekty opieki paliatywnej.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK04	Problemy komunikacji. Przekazywanie niepomyślnych informacji/diagnozy.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK05	Lęk w różnych etapach choroby nowotworowej.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK06	Stres w pracy z umierającymi.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK07	Zespół depresyjny.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK08	Funkcjonowanie rodziny pacjenta w chorobie nowotworowej.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK09	Domowa opieka paliatywna nad pacjentami z chorobą nowotworową.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK10	Problemy jakości opieki paliatywnej.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK11	Patologiczne reakcje psychiczne w przebiegu stanu terminalnego.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK12	Wytyczne i schematy postępowania w opiece paliatywnej.	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,
TK13	Praca z rodziną pacjenta w sytuacji odmowy/rezygnacji z leczenia.	1	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W08, W09, U01, U02, U03, U04, U05, U06, U07, U08, U09,

Zalecana literatura:	
Literatura podstawowa	
1.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2007, Empatia jako jedna z ważnych umiejętności klinicznych. W: A. Kładna (Red.). Pielęgniarstwo. Desmurgia. Stany zagrożenia życia. Szczecin: Wydawnictwo PAM, 9-21
2.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2008, Empathy as an important clinical skill. W: A. Kładna (Red.). Nursing. Desmurgy. Published by The Pomeranian Medical University of Szczecin, 9-20.
3.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część I- Przegląd stosowanych metod. Polski Mercuriusz Lekarski, XXIX, 172, 277-281
4.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część II- Wczesne zapoznanie studentów z sytuacją pacjenta. Polski Mercuriusz Lekarski, XXIX, 172, 282-286.
5.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część IV- Rozwój umiejętności leżących u podstaw empatii. Polski Mercuriusz Lekarski, XXIX, 174, 400-404
6.	Postawy opieki paliatywnej. Krystyna Walden-Gałużko, Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2007, Warszawa, 2006
7.	Opieka paliatywna w Polsce – wybrane zagadnienia. Część I. Założenia, organizacja i funkcjonowanie opieki paliatywnej, Urszula Kurczewska, Magdalena Jasińska, Daria Orszulak-Michalak
8.	Cybulski, Mateusz; Krajewska-Kułak, Elżbieta. <i>Opieka nad osobami starszymi</i> . Red. . Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016, 272 s. ISBN 978-83-200-5100-1
Literatura uzupełniająca	
1.	Ziółkowska-Rudowicz, E., Kładna, A., 2010, Kształcenie empatyczne lekarzy: Część III - Kontakt studentów z literaturą, teatrem, filmem i sztuką. Polski Mercuriusz Lekarski, XXIX, 173, 331-335

Nakład pracy studenta	
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h] W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	25
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	15
Czytanie wskazanej literatury	20
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	10
Przygotowanie do egzaminu	
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	70
Punkty ECTS	1
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny
EU – egzamin ustny
ET – egzamin testowy
EPR – egzamin praktyczny
K – kolokwium
R – referat
S – sprawdzenie umiejętności praktycznych
RZC – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników
O – ocena aktywności i postawy studenta
SL – sprawozdanie laboratoryjne
SP – studium przypadku
PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej
W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć
PM – prezentacja multimedialna
i inne